

FÆLLES

Skurv

- Små mængder regn, der kommer midt på dagen, hvor det tørrer hurtigt op, så det kun er fugtigt i nogle få timer, giver ikke infektionsfare af skurv.
- Hvis det derimod er fugtigt i længere tid, kan der opstå infektionsfare af skurv.
- Hvis der er fundet skurv, er det afgørende at få behandlet ved udsigt til forhold, som kan føre til infektionsfare.
- Hvis der ikke er fundet skurv, bør der som minimum behandles i de modtagelige sorter og hvor der er smittetryk fra sidste år.
- Så længe der er skudtilvækst, er der nye blade, som er modtagelige for skurv.

Sodplet

De samme perioder, hvor der er fare for skurvinfektioner på frugten, er der også risiko for infektioner af sodplet. Det er perioder, hvor frugten er våd i én til flere dage.

Æblevikler

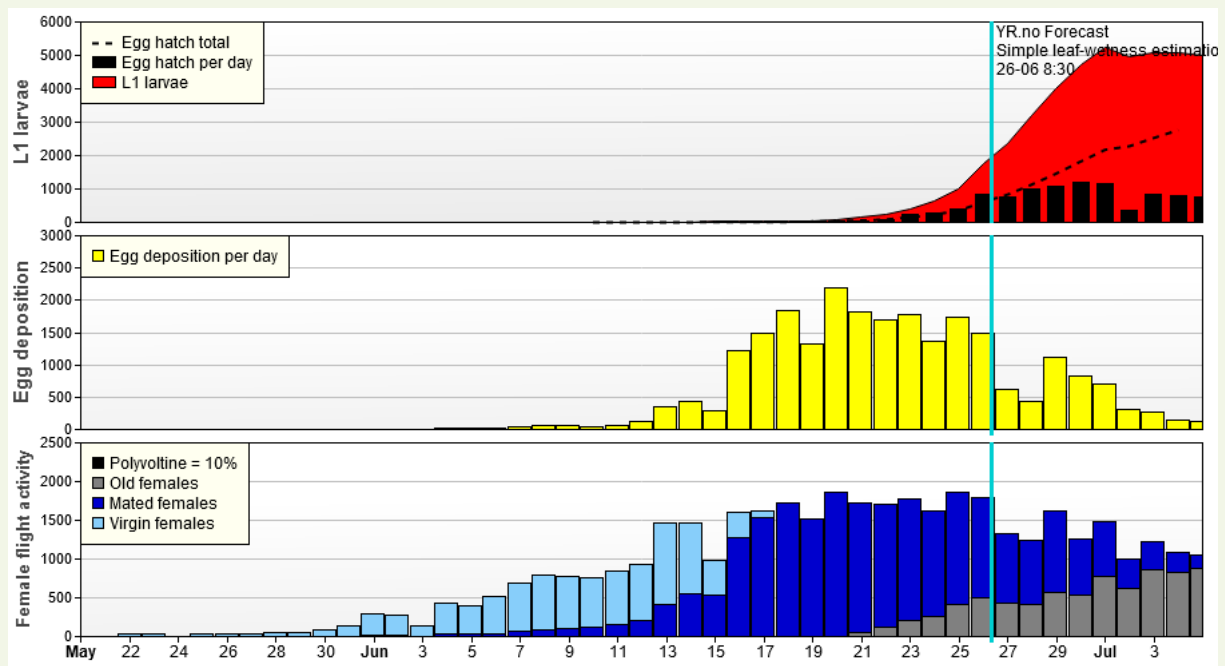
- De første hanner blev fanget i feromonfælder sidst i maj.
- Det har været meget gunstige forhold for sværmning og æglægning.
- Eksakt behandlingsstrategi vil afhænge af lokalitet og smittetryk. Følgende er kun en pegepind:
- **Behandling er nu også aktuelt på middelsene lokaliteter og hvor der er lavt smittetryk.**
- Der bruges Madex Top 50 ml/ha i hver behandling. Har man ingen erfaring, kan man regne med i alt 3-4 behandlinger.
- Ved højt smittetryk/meget fangst, skal man overveje at behandle med 5-6 dages interval og gå op i dosering på minimum 75 ml/ha i hver behandling. Ved højt smittetryk/meget fangst må man regne med i alt 4-5 behandlinger.
- **Store mængder regn, når æggene klækker, vil bidrage til, at en del af larverne dør.**
- Madex Top og feromonforvirring er skånsomme produkter. Selv ved små populationer er det derfor vigtigt at bekæmpe for at forebygge, at der opbygges et stort smittetryk.
- Selvom der er hængt feromonforvirring op, kan der være behov for sprøjtning med Madex Top.
- Madex Top kan kombineres med konventionelle fungicider, insekticider og opløselige svovlprodukter. Madex Top kan ikke blandes med midler, der indeholder kobber eller midler med lave el-

INDHOLD:

FÆLLES.....	1
Skurv.....	1
Sodplet.....	1
Æblevikler.....	1
KONVENTIONEL	2
Skurv	2
Græsslåning.....	2
Pærebladlopper	3
Håndudtynding - Clara Frijs	3
Storfrugtede æbler.....	4
Kontrolleret tørkestress	4
Rodbeskæring	4
Gødning	4
Bladgødskning - Calcium	5
ØKOLOGI.....	5
Skurv.....	5
Sodplet og æbleøjeplet.....	5
Bladgødskning - Calcium	5
Vækst/afslutning	6
Gødskning	6

ler høje pH-værdier, som f.eks. sæbe. pH i opløsningen bør være mellem pH 6-8. Må ikke blandes med pH-sænkende produkter. Virus nedbrydes af UV-lys, derfor skal sprøjtning gentages.

- **Husk at skifte feromonkapslerne når der er gået 4-5 uger siden de blev lagt i/skiftet sidst.** Skift også limplader, hvis de har hængt længe og har fanget meget eller er støvet til.

Varsling af æblevikler i RIMpro.

Græsslåning

- Langt græs bevirker, at der er nattedug/fugt og fordampning fra græsset i længere tid, og det giver bedre klima. Derfor er det en fordel ikke at slå græsset i køregangen.
- Men! Slå det før tidsler og andet sætter frø. Pas også på at det ikke bliver et eldorado for mosegrise, der kan hænge uden at blive opdaget, når vegetationen er høj.
- Navnlig hvis vi nu får vejrskifte til køligere, fugtigere vejr er der ikke behov for høj vegetation.

KONVENTIONEL

Skurv

- Ved udsigt til forhold som kan give infektionsfare, bør der som minimum behandles i de modtagelige sorter og hvor der var smittetryk fra sidste år.
- Sprøjt forebyggende med Delan. Hvis der sprøjtes på bagkant, bruges Difcor 250 (0,15 l/ha) kurativt.
- Husk at de regelmæssige skurvsprøjtninger om sommeren har sideeffekt på en række andre sygdomme bl.a. sodplet.

Pærebladlopper

- Tjek i egen plantage for voksne, æg og nymfer.
- Tjek også for angreb selvom der er behandlet med Movento. Ved store angreb kan det være nødvendigt med 2 behandlinger med forholdsvis kort interval. Vær obs på at der ifølge etiketten skal være interval på mindst 14 dage mellem de to behandlinger.
- Movento (2 l/ha) er førstevalg, når størstedelen af lopperne er som æg/små nymfer. Tilsæt gerne spredeklæbemidlet Pronet Alfa ca 1 l/ha eller Aminosol ca 2 l/ha (i pærer kan Aminosol bruges i celledelingsperioden).
- **Siltac kan bruges nu. Siltac er ideelt, når der overvejende er nymfer. F.eks. når nymferne er sorte og kan ses med det blotte øje eller der er sorte snuder på frugten (skyldes svamp, der lever i den honningdug, som lopperne udskiller).**
- **Siltac virker kun, hvor det rammer. God dækning er helt afgørende for effekten af Siltac. Væskemængde: mindst 400-500 l/ha. Dosering: Koncentration: 0,1-0,15%. Ved 400-500 l/ha svarer det til ca 0,5 l/ha. Brug kun i tørt vejr og ved lav luftfugtighed (under 65%). Bland ikke Siltac med noget!**
- Spindemider: Hvis der er spindemider i pærerne og der bruges Milbeknock/Milbeknock EC vil der opnås god sideeffekt på bladlopperne.

Håndudtynding - Clara Frijs

- Frugten ser ud til at vokse godt til nu, men vi ved af erfaring, at hvis frugten sidder for tæt, vokser de ikke tilstrækkeligt i den sidste tid op til høst.
- Så snart det kan ses, hvor meget der bliver siddende, når træerne er færdige med at drysse både som resultat af den kemiske udtynding og det naturlige fald, kan der håndudtyndes, hvor antallet af frugter i hver enkelt klase reduceres.
- Jo tidligere udtyndingen udføres, jo større effekt opnås på frugtstørrelsen.
- Tag sigte på 90-110 frugter pr meter træække. Det vil sige, at hvor Clara Frijs står med 100 cm (1 meter) mellem træerne, kan hvert træ bære ca. 100 frugter. Er der stor rækkeafstand kan der hænge 10-15 % mere på træerne.
- Fjern de mindste frugter.
- De frugter, som er mindst først på sæsonen, vil også være de mindste ved høst.
- Der kan kun sidde en enkelt frugt i klasen, hvis den er lille, mens der i klaser med store frugter kan sidde tre pærer i klasen.

Frugten ser ud til at vokse godt til nu, men vi ved af erfaring, at hvis frugten sidder for tæt, vokser de ikke tilstrækkeligt i den sidste tid op til høst. Vanding og gødskning kan ikke kompensere for manglende udtynding.

Storfrugtede æbler

Lille frugtbelastning forværrer problemet med store frugter i bl.a. Jonagored.
Hvad kan gøres?

Kontrolleret tørkestress

Hold igen med vandingen. Dette giver træerne let stress.
Særligt hvis vi begynder at få regn i mængder af betydning.

Rodbeskæring

Er uaktuelt under nuværende forhold, men hvis vi begynder at få store mængder regn, kan der rodbeskæres i juli - august.

Det kan give bedre farvedannelse, så der kan høstes lidt tidligere, hvorved frugterne vil være lidt mindre.

Vær klar over at kraftig rodbeskæring i 2023 også vil have effekt i 2024. Så hold lidt igen, da træerne ellers ikke vil kunne bære stort udbytte i 2024.

Gødning

Æbler har brug for mindre gødning end pærer. Ved lille frugtbelastning/storfrugtede æblesorter skal der holdes igen med gødningen. Undlad helt gødning eller giv kun 8-10 kg/ha/ måned N.

NAA (Pomoxon Extra): I udlandet er der erfaring for at brug af NAA gentagne gange i lave doseringer kan påvirke frugtstørrelsen med 3-5 mm. Pomoxon Extra er ikke godkendt til dette formål herhjemme.

Calcium: Husk at starte rettidigt med Calcium og køр mange gange i alt

Lille frugtbelastning forværrer problemet med for store frugter i bl.a. Jonagored.

Bladgødskning - Calcium

- Kalksalpeter/Calcinit 6 kg/ha bruges hvis der også er behov for kvælstof (lyse blade/svag vækst), eller hvis der er erfaring for at solskoldning er et problem.
- Når frugterne er helt glatte, kan bruges **calciumklorid**.
- **Brug kun 5-6 kg/ha calciumklorid op til 22°C. Ved 22-27°C bruges max 3-4 kg/ha.**
- I første omgang kan man nøjes med at behandle de sorter, hvor der er kortest tid til høst (Gråsten, Aroma). Afvent køligere/overskyet vejr eller gå ned på doseringen af calciumklorid i de sorter, som skal høstes sent.
- Følgende blanding giver både god tilførsel af calcium og tilfører også mikronæringsstoffer:
- **Calciumklorid 5-6 kg/ha + Aminosol 0,5 l/ha + Mangan 500/Mantrac 0,25 l/ha + Zink 700/Zintrac 0,1 l/ha**
- Gå altid ned til 3-4 kg/ha calciumklorid i Mutsu/Boskoop.
- Calcium udbringes med ca 10 dages interval frem til høst.
- Aminosol må ikke bruges på dunet frugt i æbler pga fare for skrub. Men husk ellers at bruge Aminosol i denne blanding, da det er dette, der gør blandingen "blød" og let optagelig samt forhindrer svidningsskader, som tidligere sås ved brug af ren calciumklorid.
- Bland ikke calcium med produkter som indeholder sulfat eller fosfor, som f.eks. bittersalt, MAP, MKP, m.m. Calcium kan ikke blandes med Regalis/Kudos.
- De nævnte produkter/blandingen er blot et forslag. Hvis man har gode erfaringer med at bruge et bestemt produkt, er der intet i vejen for at fortsætte med samme produkt.

ØKOLOGI

Skurv

Hvis der er skurv i plantagen nu, er det vigtigt at beskytte frugter og blade mod angreb, når der kommer varsling. Dette kan ses i Rimpro, ved at gå ind på sekundære infektioner og sørge for at bekæmpe skurv forebyggende før regn, hvor der varsles om infektioner på frugter og blade. Eller hurtigst muligt efter regn at bekæmpe med 5 kg Natron og 2 kg svovl.

Sodplet og æbleøjeplet

I skrivende stund er der ingen risiko for sodplet, men når der kommer regn, så hold øje med varslingen i RIMpro. Ved brug af bagepulver mod skurv fra juni og resten af sæsonen vil der være en sidevirkning mod sodplet. Svovl har ingen effekt.

Brug Natron, hvor der er lange fugtige perioder og hvor frugten er våd i én til flere dage.

Brug 5 kg/ha i 400-500 l vand per sprøjtning.

Æbleøjeplet (Topaz plet) er en udbredt svampesygdom i usprøjtede plantager. Hvis der sprøjtes jævnlige med svovl mod skurv eller meldug hele sæsonen er sygdommen ikke et problem.

Bladgødskning - Calcium

Når frugterne er helt glatte, kan der bruges calciumklorid. Brug kun 5-6 kg/ha calciumklorid op til 22°C. Ved 22-27°C bruges max 3-4 kg/ha. I første omgang kan man nøjes med at behandle de sorter, hvor der er kortest tid til høst (Gråsten, Aroma). Afvent køligere/overskyet vejr eller gå ned på doseringen af calciumklorid i de sorter, som skal høstes sent. Følgende blanding giver både god tilførsel af calcium og tilfører også mikronæringsstoffer:

Calciumklorid 5-6 kg/ha+Aminosol PS 0,5 l/ha+Lebosol Mangan 0,25 l/ha+Lebosol Zink 0,1 l/ha.

Gå altid ned til 3-4 kg/ha calciumklorid i Mutsu/Boskoop. Calcium udbringes med ca. 10 dages interval. Aminosol PS må ikke bruges på dunet frugt i æbler pga fare for skrub. Men husk ellers at bruge Aminosol PS i denne blanding, da det er denne, der gør blandingen "blød" og let optagelig samt forhindrer svidningsskader, som tidligere sås ved brug af ren calciumklorid.

Bland ikke calcium med produkter som indeholder sulfat eller fosfor, som f.eks. bittersalt.

Bemærk: Bladgødskning kræver konsultenterklæring.

Aminosol med 9,4 % N er ikke tilladt i økologisk produktion fra blomstring til efter høst.

Brug i stedet Aminosol PS.

Vækst/afslutning

I træer, som har nået fuld størrelse, bør skudtilvæksten begynde at tage farten af nu. God frugtbelastning bidrager til vækstafslutning. *Træer med lille frugtbelastning vil have tendens til at vokse videre i juli.*

I parceller med lille frugtsætning/kraftig vækst kan der være behov for vækstregulering, dette kan gøres ved:

Mindre vanding: Hvis det bliver meget tørt under træerne i længere tid, kan let tørkestress give mindre frugtstørrelse. Så i storfrugtede sorter, hvor der er lille frugtsætning, er dette en fordel medmindre det bliver helt ekstremt tørt.

Rodbeskæring: Det hårdeste tiltag for at hæmme skudtilvæksten. Specielt hvis der ikke kommer regn. Træer "uden frugt" kan rodbeskæres – særligt hvis der ikke er rodbeskåret i vinterhalvåret/foråret. I de storfrugtede sorter, hvor træerne er "tomme" for frugt, er det en fordel at rodbeskære, hvis der kommer regn, for på den måde at hæmme frugtstørrelsen. I de storfrugtede sorter som Holst. Cox, Jonagold, Gråsten m.fl., som har sat alt for lidt frugt og hvor væksten er for godt i gang, kan en let rodbeskæring derfor være aktuelt. Rodbeskæring vil desuden forebygge genvækst.

Gødskning

Æbler har brug for mindre gødning end pærer. Ved lille frugtbelastning/storfrugtede æblesorter skal der holdes igen med gødningen. Undlad evt. helt gødning.

Behov og tidspunkt for tilførsel af gødning afhænger af væksthøjde, frugtsætning og tidligere gødningstilførsel i år. På nuværende tidspunkt kan gødningstilførsel/nedbør stimulere til videre vækst.

Medmindre der er ønske om mere vækst, bør tilførsel af gødning udsættes til skudtilvæksten er helt afsluttet, det er typisk efter midten af juli.

Clara Frijs/pærer: Træer med stor sætning i moderat/passende vækst kan gives 20 kg Kvælstof (N) og 40 kg kalium (K).

Æbler: Småfaldne sorter (Discovery, Elstar, Junami) med meget frugt på og kun lidt skudvækst kan gives 10-15 kg N og 40 kg K. Storfrugtede sorter (Jonagored, Bellida) med meget frugt på og kun lidt skudvækst kan gives 15 kg N og husk meget bladgødskning med calcium.

Nyplantninger og småtræer kan gives omkring 15 kg N sidst i juni for at holde væksten i gang.

Maya Bojesen
Tlf. 21 71 77 57
myb@hortiadvise.dk

Hanne Lindhard Pedersen
Tlf: 23 82 63 47
hlp@hortiadvise.dk

Rasmus Madsen
Tlf: 61 45 89 26
rama@hortiadvise.dk